

біофлавоноїди. Вони зв'язують і виводять з організму вільні радикали. Здебільшого вони малотоксичні, практично ніколи не викликають звикання. Антиоксиданти значно полегшують переносимість навантажень, підвищують витривалість і стійкість до різних несприятливих факторів (спека, холод, спрага, голод, інфекція, психологічні стреси, фізичні навантаження і т.п.).

У спортивному харчуванні антиоксиданти застосовуються в системі підготовки для прискорення адаптації до підвищених навантажень і відновлення організму, коли існує реальна небезпека перетренування, що призводить до ослаблення імунної системи. Це пов'язано як з прискоренням обміну речовин, за рахунок інтенсивної м'язової діяльності, так і зі збільшенням споживання кисню.

Колективом авторів, спільно з кафедрою фармакогнозії розробляються антиоксидантні комплекси з екстрактами рослинної сировини куркуми довгої (*Curcuma longa* L.), катальпи бігніонієвидної (*Catalpa bignonioides*) і дерези звичайної (*Lycium barbarum*) для відновлення організму після підвищених фізичних навантажень спортсменів.

СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЛІКАРІВ.

Ковальова О.М.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Якість надання медичної допомоги хворим залежить в значній мірі від рівня підготовки студента в вищому медичному навчальному закладі, при цьому має переважне значення не тільки об'єм отриманої теоретичної інформації, а в першу чергу клінічні навички, а саме діагностична спроможність майбутнього лікаря, його вміння проводити диференціацію симптомів, визначити необхідні та аргументовані додаткові обстеження, встановити вірний основний діагноз, коморбідні стани, ускладнення, призначити коректне лікування. Таким чином, запорукою високого рівня охорони здоров'я є належний рівень практичної майстерності медичних фахівців. На підставі цих положень цілком логічним слід вважати виникнення та вдосконалення методологій, які спроможні наблизити навчальний процес до реальної практичної діяльності лікаря. Серед таких напрямків привертає уваги новітня освітня методика, яка отримала назву стимуляційне навчання. Сутність цієї методики полягає в відтворенні («симуляції») реальної клінічної картини та активне залучення студента до вирішенні всіх етапів діагностичного та лікувального процесу. На відміну від традиційного пояснювально-ілюстративного підходу до навчання, при якому відбувається пасивне засвоєння знань, що надаються студентові викладачем, в основі стимуляційного подання навчання акценти перекладаються на активну розумову діяльність студента. Найбільш поширені в навчальному процесі такі форми симуляції клінічної ситуації: вербальні (рольові ігри); стандартизовані пацієнти, яких

зображують спеціально научені актори; електронні пацієнти - манекени в імітованій обстановці лікарні; тренажери навичок (фізичні або віртуальні моделі), пацієнти на екрані - комп'ютерні технології.

В зв'язку з новітніми педагогічними тенденціями на кафедрі загальної практики-сімейної медицини та внутрішніх хвороб ХНМУ впроваджено нові технології навчання, які покликані стимулювати студентів оволодівати знаннями на високому рівні, який надасть їм можливість коректно та ефективно вирішувати медичні проблеми в майбутньому професійному житті. З інтерактивних методів ми обрали педагогічну технологію, засновану на моделюванні ситуації в конкретній клінічній практиці, що отримала назву кейс- метод. Назва терміну походить від англійського слова case – випадок, ситуація і означає з дидактичної точки зору події, які реально відбуваються в певній сфері діяльності, потребують вирішення і подальшого обговорення в академічній групі під керівництвом викладача.

Завдання викладача полягало в створенні набору клінічних ситуацій, що імітували реальний процес прийому лікарем хворого з певним діагнозом. Серед студентів напередодні заняття формується команда із «хворого», «лікаря», членів «групи консіліума». Діагноз патології знає тільки «хворий», який ретельно вивчає симптоми, ознаки фізикального та додаткового обстеження. Заняття проходить у формі курації «хворого». Під час заняття відбувається жвава дискусія, висловлюються різні думки, направлені на пошук правильного діагнозу, напряму обстеження, методів лікування.

Незважаючи на те, що імітаційні технології не можуть повністю замінити пацієнта, впровадження симуляційних методів в освіту є дієвим засобом підвищення якості навчання, розвиває здібності студентів проводити аналіз клінічних ситуацій, диференціальний діагноз, підвищує мотивацію до надбання сучасних поглядів стосовно лікувальної тактики по відношенню до хворих.